

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Égész évre 18 korona
Hegyedévre 4 K 50 f.
Egy hónapra 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenért 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.Megjelenik
két-hét kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

Nagy hazugság

lett a hírből, amit az angol ámtások hivatalos szócsöve, a Reuter-ügynökség világra kürtölt az amerikai elnökválasztásról. Ez a hazugság jellemzője annak a hadjáratnak, amit a fegyverekkel való döntés kicsikarásában tehetetlen Anglia a hazug szócsalásával folytat ellenünk. De szomorú bizonyossága az annak is, hogy a tengerek uralma, a világrészek egymással való érintkezésének a tengerek ólén elhelyezett kábelzárai rossz kezekben vannak, amelyek visszaélnék a horribilis hatalommal.

Az Unió elnökválasztói még nem mondták ki lelkiismeretük szavát, amikor a feszült idegekkel figyelő világ számára az angol hírszolgálat odaveletette tudatosan a hamis hírt Wilson bukásáról. Az angol ravaszság zseniális utakon jár és ördögi számítással úgy tervezte, hogy a központi hatalmak sajtója majd rárohan a leterített Wilsonra és a düh tobzódsával marcangolja széjjel az esetetnek hirdetőit elnök testét. Azt hitték, hogy a központi hatalmak sajtója a düh brutális megnyilatkozására ragadtatja magát.

Úgyesen számítottak, de rosszúl számoltak. A mi ügyünk diadala már nem állítható meg trónok, vagy elnöki méltóságok felborult székeivel. Elodázhatják a pillanatot, amikor kénytelenek legyőzhetetlenségünk erejét elismerni és a világot visszaadni a béke nyugalmának. Az igazság és okosság Amerikában is az marad, akárhogy formálják is a maguk üzleti elveivel. Ha Amerika érdeke követelné és katonai ereje biztosítaná legyőzetésünket, már régen ellenségeink táborában lengne nyíltan is a csillagos lobogó. Cs mert üzlet az amerikai élet ezután is, nem viszi oda azt a zászlót sem Hughes, sem Wilson.

A Reuter hazugság azonban még kétségtelenebbé és az általános emberi érdekekre indokoltabbá, sürgösebbé teszi, hogy az angol tengeri egyeduralom garázdálkodásaitól meg kell szabadulni a világnak. Békének kell jönni, de abban egyforma joggal és igazsággal élje minden nép a maga életét. A béke közös kincs legyen, olyan nagy emberi áldás, aminek az angol polyp nem szívja az életerejét. Tiszta és szent világbéke, amiért most együtt vérzik az egész világ.

Höfer mai jelentése.

Budapest, november 13

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR. Károly főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: Orsova területén, a szurduki műnt mentén és a Vöröstorony-szorostól délkeletre hasztalanul rontott neki az ellenség csapatainknak. Kampolungtól északnyugatra osztrák-magyar és német csapatok kivetették a románokat a szivósan védelmezett Candesti helységről. Sósmezőtől két oldalt több román támadást visszavertünk. A Tölgyes-szakaszon osztrák-magyar és német csapatok elfoglalták a Bitcarsurilior-hegyet. Az oroszok Tölgyestől délkeletre és Belbornál nagy erőket vetettek oszlopaink ellen. Támadásaik összeomlottak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Különös esemény nem volt.

OLASZ ÉS DÉLKELETI HARCTÉR: Semmi jelentős.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, november 13.

A nagytábornok jelentés:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsaportja: Az Ancre és a Somme között időnkint erős tüzéségi harc. Tüzelésünk szétszórta az ellenséges gyalogságot Marlenecourtól délre állásaink előterében és megakadályozta Vaucourt—Abbayetól nyugatra az angol árkokban a gyűlékezéseket. Sailly—Saillisset keleti szélét tartjuk. A falu mindkét oldalán a franciák délután nagy erővel támadtak. Visszavertük őket.

A német trónörökös hadcsaportja: Felső-Elzászban, a Dollertől északra, tüzéségi előkészítés után bekövetkezett francia előretörés teljesen meghiusult.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A tenger és a Kárpátok között nincs lényegesebb esemény.

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Gyergyó-hegységben német és osztrák-magyar zászlóaljok elfoglalták a Bitcarsurilortot, továbbá a Belbornól keletre emelkedő magaslatokon és a Putna keleti partján az oroszok többszörös támadással hiába kísérleteztek, hogy elvitassák tőlünk a kiküzdött területnyereséget. Az ojtói szoros mindkét oldalán emelkedő hegyeken is visszavertük az ellenség előretöréseit. Kampolungtól északnyugatra csapataink elfoglalták Candestit. A Vöröstorony-szorostól és a szurduki műntől délkeletre, valamint Orsovától északra a románok erős ellentámadással semmi eredménnyel sem jártak. Véres veszteségeik mellett foglyokban ismét több mint 1000 embert veszítettek.

BALKÁN HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadcsaportja: Észak-Dobrudsában, a Duna mentén, állásunk balszárnya ellen tapogatózva előrenyomuló ellenséges csapatokat visszavertünk. A Duna balpartjáról eredménytelenül lötték Csernavodát.

Macedóniai arcvonala: A monastíri síkságon erős tüzéségi tűz. Az ellenségek Lazec és Kenall mellett és a Cserna-menti Bródtól északkeletre indított veszteségteljes támadásaival szemben a német-bolgár állásokat egytől egyig megtartottuk.

Ludendorff, első főszállásmester.

Offenziva készül Trieszt ellen.

Luganó, nov. 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata)

Az olasz lapok bejelentik, hogy Cadorna újabb erőteljes offenzívát tervez Trieszt ellen.

Takarékoskodni kell a liszttel.

A város ma táviratban fordult az Országos Közélelmezési Hivatalhoz, amelyben a négy vagon lisztnek kiutalását megsürgetik, mert a város lisztkészletei fogytán vannak.

Alig ment el a város távirata, megérkezett báró Kürthy Lajosnak, a Közélelmezési Hivatal elnökének távirata, amely ugyan nem a felelet a város kérelmére, mégis előzetes válasznak lehet tekinteni.

Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke táviratában a legnagyobb takarékosagra inti a várost és arra figyelmeztet, hogy csak rendkívüli megszorítással lehetséges a lisztellátás fennakadásait elkerülni. A távirat egyébként így szól:

A kenyérmagtermés kedvezőtlen eredménye miatt a hadsereg szükséglete és a polgári fogyasztás akadálytalan ellátása csak úgy lehetséges, ha a hatóságok rekvirálás alkalmával minden felesleget feltárnak és a termelők által örölt gabona vámjának a Haditermény rendelkezésére való bocsájtását a legszigorúbban ellenőrzik. — Szemben egy a rekvirálások, mint a vámmalmok bejelentéseinek ezidőszertit csekély eredményeivel, a hadsereg és polgári lakosság fogyasztásának ez átmeneti időben való fennakadását csak is *rendkívüli megszorításokkal* a legnagyobb takarékoság kerestül-vittele mellett lehet elkerülni. Minthogy a törvényhatóság havi szükségletének megszorítása elkerülhetetlen, felhívom, hogy a törvényhatóság fogyasztásának ilyen értelemben való szabályozását már most kezdje meg. A megszorítást már a jelenlegi készletek kiszolgáltatásánál is érvényesítse és a fogyasztásnak a lehetőség határain belül való biztosítása érdekében így is mindent elkövetni és a fennakadást megakadályozni hazafiai kötelességének ösmerje. A tett intézkedéseiről jelentést kérek.

Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke.

A város vezetősége a lisztkiosztásnál eddig is a legnagyobb takarékosággal járt el. A város adatokkal bizonyította, hogy a négy vagon lisztre okvetlenül szüksége van. Remélhető, hogy a Közélelmezési Hivatal kiutalja a lisztet, mert különben nincs miből takarékoskodni.

A bácskai külön iparkamara Ujvidék legény a székhelye.

A csütörtök délutáni városi közgyűlés egyhangú határozattal megbizta a városi tanácsot, hogy az érdekeltek kereskedelmi és ipari körök bevonásával megindokolt memorandumot készítsen, amelyben az illetékes köröktől a szegedi kereskedelmi és iparkamara kettéválasztását és Ujvidék székhelyével külön bácskai kereskedelmi és iparkamara létesítését kérelmezik. A városi törvényhatósági bizottság egyhangú határozata bizonyítja a város minden foglalkozású lakosánál megnyilatkozott kívánság indokoltágát, hogy Ujvidék kereskedelmi és ipari fejlődésének érdekei ne függjenek többé a számtalan esetben ellentétes érdeket képviselő szegedi kamarától, hanem külön bácskai kamara intézze az ország második legnagyobb megyéjének, a Bácska kereskedelmének és iparjának érdekeit.

Természetesen a szegedi kamara sem nézi tétlenül a kamara kettéválasztására irányuló, önállósulása törekvő mozgalmat. Erre vali, hogy az „Az Újság” hosszabb cikkben foglalkozik a bácskai és különösen szabadkai iparosoknak és kereskedőknek azzal az akciójával, amellyel külön, a szegeditől független, kereskedelmi és iparkamarát akarnak létesíteni.

A tanulságos és szakszerű cikket az alábbiakban közöljük. Ez a cikk újabb és igen érdekes bizonyosága annak, hogy a szegedi érdekeket milyen ügyesen tudják lancirozni a budapesti sajtóban. A cikk, amely kimondottan hangos dicsérete a szegedi kamarának, annál érdekesebb, mert a szegedi kamara érdemes titkára dr. Tonelli Sándor, a kitűnő szakíró belső munkatársa az „Az Újság”-nak. A cikk így hangzik:

Az ország több nagyobb városában megindult már a háború előtt a mozgalom, hogy a meglévő kamarai kerületekből új kerület hasítások ki az illető városok székhelyével. Többnyire olyan helyeken volt ilyen mozgalom észlelhető, amelyek a meglévő kamarai székhelytől kissé távolabb estek és így az adminisztratív teendők kissé lassabban voltak lebonyolíthatók. E tárgyilagossá és könnyen érthető okon kívül igen gyakran személyes motívumok is közrejátszottak, de mindenképp eltekintve megállapítható, hogy minden egyes mozgalom abból az elismerésméltó szándékból fakadt, hogy az illető vidék a kamarában olyan szervezettel kapjon, amely a gazdasági érdekeket közvetlenebbül is táplálhassa. Mint emlékeztet, már régebbi idő óta Egerben, majd Kaposvárott hangoztatták, hogy a hadseregszállítások, továbbá az iparosok és kereskedők sok baja és panaszát által okozott késedelmeskedés szükségessé tenné külön kamara föllállítását. Ujabbán a szabadkai ipari és kereskedelmi körök indítottak agitációt önálló kamara föllállításáért. E mozgalmakkal végre is komolyan kell foglalkozni.

Az kétségtelen, hogy az említett vidékek gazdasági élete igen figyelemreméltó lendülettel fejlődött az utóbbi évek alatt s minden jel szerint remélhető e törekvő szép, nagy városok további erőteljes fejlődése is, arról azonban alig lehet szó,

hogy mozgalmuk eredménnyel járjon. A helyzet nevezetesen az, hogy a kamarai kerületek szétforgósítása ezen felhívatalos érdekképviselet oly mértékű gyengítésére vezetne, amelynek kárát kizárólag iparosaink és kereskedőink látják. Ha csupán az a kifogás, hogy az ügyek lassan intézettek el, akkor tessék ezt megfelelő munkaerők beállításával kiküszöbölni, mire nézve a kamara tagjainak módjuk van indítványt tenni. Más kérdés, hogy fokozott gond fordítandó a kamarai kerületek fontosabb gazdasági területeinek fejlesztésére és arra, hogy az e részben fölmerülő gazdasági érdekek gyorsan és eredményesen elégíttessenek ki. Ezek a kérdések azonban csak a kamarák reformjánál lesznek sikeresen megoldhatók, bár kétségtelen, hogy a Kamarai Központ létesítése nagy lépéssel vitte előbbre ezen intézménynek eredményes munkájához fűződő érdekek helyes szolgálatát.

Ami már most speciálisan a bácskai mozgalmat illeti, itt egész különös helyzettel állunk szemben, mert a különválásra a szegedi kamarának a vasuti politikában elfoglalt álláspontja adott okot. E részben nyomatékosan hangsúlyozni kell azt a fölfogásunkat, hogy a kamaráknak kétségkívül a kerületükhöz tartozó lokális érdekeket kell elsősorban szemük előtt tartaniok, de ez nem mentesíthet egyetlen egy kamarát sem attól az elemi kötelességtől, hogy mindenképp az országos érdekekbe igyekezzenek bármely fölmerülő tervet illeszteni. Bármennyire is megértjük tehát a szabadkaiak érzékenységét, a fölforgó esetben nem szabad elhallgatnunk, hogy a szegedi kamara nem Szeged speciális előnyeit tartotta szem előtt állásfoglalásánál, hanem az országos érdekeket mérlegelte. Ilyen körülmények között teljes tárgyilagossággal el kell ismerni Bácska megye kereskedőinek és iparosainak is, hogy a fölforgó nézetkülönbségtől eltekintve, a szegedi kamara oly rendkívül értékes szolgálatakat tett és tesz kerülete minden vidéknek — s teheti ezt főleg azért, mert nagyobb területen magasabb szempontokat tud érvényesíteni — hogy szakadásra gondolni némileg talán mégis határos a túlzással.

A Bácska és Ujvidék érdekei azonban annyira eltérők Szeged érdekeivel, hogy nem lesz nehéz az illetékes köröket erről meg is győzni.

A norvég válasz.

Berlin, nov. 13.

A norvég válasz előzékeny hangú, de nem teljesen kielégítő. A norvég követ szóbeli felvilágosításai eloszlatták a félreértéseket, úgy hogy kilátás van a megegyezésre. A békés megoldás a norvég kormánytól függ.

Hohenzollern Vilmos a román áruárulól.

Berlin, nov. 13.

A Wolff-ügynökség jelenti: Hohenzollern Vilmos herceg meglátogatta a Románia ellen küzdő német csapatokat. A főparancsnokságon Hohenzollern Vilmos herceg pohárköszöntőt mondott, amelyben elmondta, hogy személyes megjelenésével kifejezést akart adni felháborodásának Románia árulása felett.

Tengeri események.

Budapest, nov. 13.

A november 12-ről 13-ra virradó éjszaka tengerészeti repülőgépeink bombákat dobtak a Ponte Lagoscurog-i gyártelepekre és a ravennai vasuti telepekre. A hatás pusztító volt. Az előbbi helyen telitalálatokat értek el. Két cukorfinomítóban, a kénfinomítóban, a villamosműveknél és a vasuti hidon is több tűzvész figyeltek meg. Ravennában telibe találták az állomási épületet. Az összes repülőgépek srtétellenül tértek vissza.

A hajóhad parancsnoka.

A szövetségesek ágyui lövik a román Dunapartot.

Luganó, november 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A „Corriere della Sera”-nak jelenti Bukarestből: A Duna felől éjjel-nappal hallatszik az ágyudörgés. A szövetségesek tüzésrsége hevesen ágyozza a román Dunapartot. Csernavoda egész környéke ágyutűz alatt áll.

Menekül a román kormány.

Szófia, november.

Az „Utro” jelenti: A román miniszteriumokat Bukarestből Jassiba az orosz határra helyezték át. Egyedül a hadügy-miniszterium maradt még Bukarestben. A román cenzura nagyon szigorú. Minden külföldi lapnak, az orosz újságnak terjesztését is betiltották.

Német buvárhajó a Finn-öbölben.

Berlin, november 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Egy német buvárhajó 11-ikára virradó éjszaka behatolt Batisport kikötőbe a Finn-öbölben és csekély távolságból bombázta az orosz támaszpontot kikötőt.

A Themse torkolatánál zsákmányoltunk egy holland hajót.

Berlin, november 13.

E hó 12-ikén a Themse torkolatánál német hajóegységek Batavier című holland gőzöst, miután átvizsgálásánál kiderült, hogy dugárut szállított, egy német kikötőbe hozták.

Német repülők munkában.

Berlin, november 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: November 10 én este Saar vidékén és Lotharingiában két ellenséges repülő bombákat dobott le. Katonai kár nincs; anyagi kár kevés. Három halott és 11 sebesült. Ugyanaz éjjel megtorlásul német repülők 1000 kiló bombát dobtak Lunevillere. Nancyban ellenséges repülőtelepekre, csapatszálítmányokra és munició raktárakra. Egy másik repülőraj 6000 kilogram bombát dobott le kitűnő eredménnyel.

Zsekov bolgár generalissimus a békéről.

Szófia, nov. 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az Uro című lap beszélgetést közöl Zsekov bolgár generalissimussal, aki a többek között a következőket mondotta:

— Az jog győzni, aki nagyobb anyagi és erkölcsi erővel rendelkezik. Mi is óhajtjuk a békét, de ennek a békének az igazságon és a jogon kell nyu-

godni. Harci rátermettségünket bebizonyítottuk és addig várunk, amíg az ellenségeink belefáradnak. Az ántant politikai körökben észlelt nagy nyugtalanságból következik, hogy ellenségeink is kezdik belátni, hogy tehetetlenek velünk szemben. Oroszország tavasz előtt újabb akcióra nem képes. Addig is sok törtenhetik, Közös érdekeinkért együttes erővel rákényszerítjük az ellenségeinket, hogy belássák: a küzdelem folytatása céltalan ellenünk.

HIREK.

Az újvidéki csendőrszárny parancsnokának kiltüntetése. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Edvi Illés Béla csendőrnagynak, a helybeli csendőrszárny kitűnő parancsnokának, a hadidíszítményes Ferenc József rend lovagkeresztjéért adományozta. A kiltüntetés híre a polgárság körében is bizonyosan nagy örömet fog kelteni, mert a katonai körében nagy népszerűségnek örvendő őrnagynak a polgári társadalomban is sok tisztelője és barátja van.

Közigazgatási bizottság ülése. A városi közigazgatási bizottság ma délelőtti 11 órakor *Mathkovits* Béla főispán elnökléte alatt tartja meg a havi rendes ülést.

Újvidék üdvözlötte báró Kürthy Lajosnak. Újvidék törvényhatósága csütörtöki közgyűlésén elhatározta, hogy báró Kürthy Lajost az Országos Közélemezési Hivatal elnökét hivatalbalepése alkalmából üdvözi. A határozat értelmében *Profuma* Béla polgármester a következő táviratot küldötte el báró Kürthy Lajosnak: Újvidék szabad királyi város törvényhatósága közgyűlésén hozott egyhangú határozatával Méltóságodat hivatalbalepése alkalmából melegen üdvözi, legmesszebbreményű támogatásáról biztosítja és a jelenlegi terhes működésére Isten áldását kéri.

Jön az ötödik hadikölcsön. Budapesti tudósítónk táviratozza: *Telesky* János pénzügyminiszter elnökésével a pénzügyminiszteriumban értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy az ötödik hadikölcsönt a közel jövőben kibocsájtják. A 6 százalékos járadékkötvény mellett 5 $\frac{1}{2}$ százalékos törlesztéses kötvényt is ki fognak bocsájtani aláírásra.

Az osztrák képviselők mandátumát meghosszabbítják. — Bécsből táviratozzak lapunknak: A Körber kormány törvényjavaslatot készített, amely a Reichsrat tartamát két évre meghosszabbítja. A törvényjavaslatot a februárban vagy márciusban összehívandó Reichsrat elé terjesztik.

A Károlyi-párt békepropagandát kezd. Budapesti tudósítónk jelenti: A függetlenségi párt Károlyi-frakciója *Bathyhány* Tivadar gróf elnökésével ülést tartott. Az értekezleten bemutatott a miniszterelnök megkeresését, hogy a párt delegálja egy tagját a közlemezési tanácsban. Elhatározták, hogy a párt nem képviselteti magát a közlemezési tanácsban. *Polónyi* Géza bejelentete, hogy az indítványkönyvből a székeség kártalanításáról indítványt jegyzett be. *Bathyhány* Tivadar gróf, *Holló* Lajos és *Juth* János felszólalása után kimondták, hogy a béke érdekében a parlamentben és az országban erőteljes propagandát indítanak. Az ellenséget kiűztük az ország területeiről, az időpont alkalmas arra, hogy a béke lehetőségét keressék. A párt országos nagygyűlést tervez egyben hívné és agítálni fog az önálló

magyar hadsereg, nemzeti bank és önálló vámerület mellett. *Bathyhány* Tivadar gróf ezenkívül az összes lengyelek egyesítését követelte.

Az osztrák közlemezési ügy vezetője. Bécsi tudósítónk táviratozza: A hivatalos lap királyi kéziratot közöl, amely *Kochstein* Oszkár a bécsi tartományi pénzügyigazgatóság alelnökét az osztrák közlemezési ügyek elére állítja.

Rokkant tisztek tanfolyama. A rokkant tisztek számára Budapesten a tudományegyetem épületében e hó 4-től kezdve tanfolyamok nyílnak meg, ahol a különféle pályák iránt érdeklődő rokkant tisztek részére előadások fognak tartatni. Az előadásokról szóló tájékoztató kiadóhivatalunkban betekinthető.

Újvidék pótadója és Nagyvárad. A nagyvárui „Szabadság”-ban olvassuk a következők hirt:

*** Ahol leszállítják a pótadót.** Ilyen város is van Magyarországon. Újvidék a neve. Az újvidéki törvényhatósági bizottság tegnapi közgyűlése a 88 százelekos pótadót 78 százelekre szállította le. A nevezetes határozat indoka az volt, hogy a városi földek nem remélt többjövédelmet hoztak. Hja, ha Nagyváradnak földbirtokai lennének!

Elhunyt orvos. Dr. Schwarz Áron palánkai h. járásorvos hosszas betegedés után hétfőn Palánkán meghalt.

Az I. II. és IV. osztályú kereseti adó kivetési lajstroma. A zombori pénzügyigazgatóság megküldötte az 1916. évre szóló I. II. és IV. osztályú kereseti adó kivetési javaslatát. Eszerint I. osztályú kereseti adóban 1916 évre Újvidéken összesen 8648 K 50 fillért, II. osztályú kereseti adóban 22238 koronát és a IV. osztályú kereseti adóban 26567 korona 24 fillért javasol a pénzügyigazgatóság kivetni. A kivetési lajstromokat a városi adóhivatalban közzé kellé helyezni.

Panasz egy tanítónk ellen. Az *Újvidéki Hirlap* napokkal ezelőtt szomorú statisztikát közölt arról, hogy Újvidéken a beíratlan iskolakötelesek száma nagyon megnőtt. A hatóságok mindent elkövetnek, hogy a szülőket rákényszerítsék, hogy gyermekeiket beírassák. Annál kirívóbb az a panasz, melyet *Zagorcsics* Jánosné tett egy kiltszázai tanítónk ellen. *Zagorcsics* Jánosné elpanaszolta, hogy be akarta írni tanköteles gyermekeit, de a tanítónk elutasította, hogy a gyermeket nem veszi fel. *Profuma* Róbert kultur-tanácsos a panaszt felvette és a vizsgálót a tanítónk ellen elrendelte.

Jelentés az őszi vetésről. Az Országos Közlemezési Hivatal felhívta a városi gazdaságmunka bizottságot, hogy az őszi vetések állapotáról terjesszen fel jelentést. Dr. *Marcekovich* Imre főjegyző, a gazdasági munka bizottság elnöke ma elküldte jelentését, amely szerint az őszi munkálatok rendben folynak és oly keretek között, amelyek tulszárnyalják a múlt évi vetéseket. Az eddigi állapotok a legszebb reményre jogosítanak.

Győr felir a cipő maximálása érdekében. Győr törvényhatósága a cipő árának maximálása érdekében feliratot intézett a kormányhoz. A feliratot csatlakozás végett megküldötte Újvidék törvényhatóságának.

Elégtételt a sabáci diák inzultusáért. Már ismételtén megirtuk, hogy *Tufekdzsits* János, sabáci diák, aki a kultuszminiszter külföldi engedélye folytán az újvidéki gör. kel. szerb főgimnázium rendes hallgatójának iratkozott be, a menekült adakelhi törököket az utcán inzultálta. A szerb főgimnázium tanfolyamát most elégtételt adott a megbántott törököknek és *Tufekdzsits* Jánost az intézetből elváltoltatta. A sabáci diák hétfőn este elhagyta a várost.

Üdvözlötte a keleti frontról. A messzi keleti frontról, ahol vitéz csapataink hős szövetségeseink hadseregének kötelekében harcolva, öregbitik a magyar katonai viághírét kedves pár sor érkezett egy földintől: *Neuwirth* Jánostól, aki mint az 51. honvéd tábori tarackoszed hős katonája a következő sorokban tolmácsolja az újvidékieknek szóló üdvözlét.

Tisztelt szerkesztő ur!
Etképzeltel, hogy egész ide a keleti frontra jöjjön az Újvidéki Hirlap. Dehát úgy van. A napokban véletlenül a kezembe jutott egy Hirlap, melyben olvastam egy cikket (Üdvözlötte a keleti frontról). Küldöm én is Üdvözlömetet az egész újvidéki közönségnek és a városhábelieknek a nagy harcok zajából, mely tisztelt *Neuwirth* János kezelő. Tábori posta 397.

Pamutkekvirálás. Payerle Nándor rendőrfőkapitány hivatozása a kereskedelemügyi miniszter 59998/916. VI. C. számú rendeletére közhírre teszi, hogy a pamutközpont Rt. cégnél a 2489/916. M. E. sz. rendelt. határozmányainak figyelembevételével fel kell ajánlani mindazon nyers és fehérített pamutárakat, amelyek fehérnemű készítésre alkalmasak, ha ezeknek bármelyikéből 100 négyzetméternyi szövet sulya 10—20 kg, a amelynyben a tulajdonos készlete ezen árúk egyikéből legalább 1000 m. va. lamennyiből együttvéve pedig legalább 2000 méter. Mindazok, akik felajánlandó pamutárúk birtokában vannak, kötelesek készletüket büntetés terhe mellett haladéktalanul a Pamutközpont Rt. cégnek megvételre felajánlani.

Gyűjtés a Zsófia Országos Gyermekszanatórium javára. *Liget* Juliska városi óvónő apró tanítványai 26.43 koronát gyűjtöttek össze Zsófia országos gyermekszanatóriuma részére. A gyűjtést a következőkicsinyek végezték: Boták Boriska, Eczet Géza, Göröncsics Katica, Martin Mariska, Kovács Katica, Rozenberszky Etuska, Szabados Ilonka, Polyacsek Vikica, Szabó Laci, Drasnayki Géza és Vastag Mariska.

Föltüntetetté figyelmébe. *Profuma* Béla polgármester közli, hogy a honvédelmi miniszter f. évi november hó 3-án kelt 21.900. eln. Mgo. 1916. sz. rendeletével felhatalmazta arra, hogy a m. kir. honvédelmi és a cs. és kir. hadügyi miniszter urak által meghatározott időre felmentett egységeknek, illetőleg azon egységeknek, akiknek felmentését a polgármester f. évi nov. hó 30-ig már meghosszabbította, újabb hivatalból meghosszabbíthassa. Mint hogy mindazok, akikre ezen ren-

delkezés vonatkozik, többnyire a városi tanács katonajogszólójánál nyilvántartásban állanak, utasította a katonajogszólót, hogy az összes igénnyel bíró egyséket f. évi november hó 25-ig idézze be és igényeiket bírálja el. Midőn ezt tudomásvétel végett közhírre teszi, egyben értesíti a gazdaközönséget, hogy azok, akik netalán az említett terminusig (1916 november 25-ig) idézést nem kapnának, személyesen jelenjenek meg okmányokkal a katonajogszólótálynban (Kossuth Lajos-utca 43.).

A külföldre szóló levelek. Az újvidéki postahivatal felhívja a közönség figyelmét „P. és T. R. T.” mult évi 91. számában megjelent 1515/B. sz. rendeletben foglalt rendelkezésre, különösen arra, hogy a cenzurázási tendők megkönnyítése érdekében, Ausztria és Bosznia-Hercegovina kivételével egyéb külföldre, valamint a csapataink által Oroszországban, Szerbiában, Montenegróban és Albániában megszállott területekre szóló levelek mindenkor nyitva adandók póstára. A levelekhez bélet vagy közleménynek egyéb módon való elrejtésére alkalmas borítékokat használni nem szabad. A levelezések jól olvasható írással, nem tulsűrű sorokkal írandók. A sorokat más sorokkal keresztben átírni nem szabad. Magánlevelek terjedelmé általában a rendes levélpapír (quart alak) 2 oldalát lehetőleg ne haladná túl. Kereskedelmi levelezések terjedelmé korlátozva nincsen.

Feladók azonban saját érdeklükben cselekszenek, ha minél ritkábban és minél rövidebben írnak külföldre, mert ezzel a cenzorok munkáját megkönnyítik és levelezésüknek gyorsabbítását biztosítják. A kik a fenti feltételekhez nem alkalmazkodnak, ki vannak annak téve, hogy levelezésük csak nagyobb késedelemmel továbbittanak.

Az orsoválak még nem mehetnek haza. A *Temesvári Hirlap*-ban olvassuk a következők hirt: Lugosról jelenti tudósítónk: Újvidéki lapok nyomán híresztelték, hogy az Újvidéken elhelyezett orsovai menekültek utasított kaptak arra, hogy haladéktalanul térjenek vissza Orsovára. Ebből természetesen azt következtették, hogy csapataink Orsováról elűzték már az ellenséget. Azonban ez a hír még korai, hanem az a valóság, hogy Medve Zoltán dr. krassószőrényi főispán — ismerve a megyei lakosságának a szűkebb hazájához való ragaszkodását és mert azt óhajította, hogy a megyebeli menekültek ne legyenek más törvényhatóság terhére, érintkezésbe lepott az újvidéki főispánnal, akivel megállapodott abban, hogy az Orsováról oda menekült lakosságát visszaküldi Krassószőrényi vármegyébe, ahol Komornok községben el is helyezték őket, Lugoson félreértették a mí hiradásunkat, mert mi egy szóval sem mondtuk, hogy az orsovaiak hazamehetnek Orsovára, csak annyit jelezünk, hogy szűkebb hazájukba: Krassószőrénybe térnek vissza, hogy közelebb legyenek Orsovához. Hogy innen mikor mennek el, attól függ, hogy a belügyminiszter mikor bocsájtathat rendelkezésükre külön vonatot.

Elűtötte a vasut. Szilbácsi tudósítónk jelenti: E hó 11-én este 10 órakor a Zomborból Újvidékre haladó egyik tehervonat Bulkesz-nél elűtötte *Schäffer* János szépéletű lakost, akit a vonat keltészt. A megindult vizsgálat megállapította, hogy véletlen szerencsétlenségéről van szó, a nagy ködben és sötétségben a mozdonyvezető nem vette észre a sinek mentén haladó Schäferi.

A német és francia municipiógyártás.

Genf, nov. 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Journal-ban írja Humbert: Németország meg fogja kettőzni munició-előállítását. Már e célra kiválasztott egy embert, ki hozzáértéssel és eréllyel fogja betölteni új hivatalát. Ezt az elhatározását nem fogják befolyásolni sem a birodalmi gyűlés, sem az egyes társadalmi osztályok és a közigazgatási törzsszalkodások. — Rekvirálni fogják a gyárakat és új gyárakat teremtenek és a frontról vissza fogják hívni a szükséges munkásokat. De mi, mit fogunk mi tenni? Mi, akik a gyári munkások életkora fölött vitakozunk, kik mindenkit ki akarva elégteleni, ágyukat akarunk gyártani úgy, hogy a speciális munkásokat a frontra küldjük? Ébredjünk fel végre! Nézzünk szembe a problémával, annak egész fenyegető valóságával: Franciaország léte forog a kockán. A nemzet édvért mindenki maradjon meg a helyén.

Japán municiót ad Romániának.

Stockholm, nov. 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Bratianu román miniszterelnök és Stürmer orosz miniszterelnök között állandó táviratváltás folyik. Ferdinánd remán király és a cár tárgyalásait külön futárok közvetítik. Bratianu Vitilia a miniszterelnök öccse Péterváron át Londonba utazott, hogy az ántántól felveendő kölcsön ügyében tárgyaljon. Japán megígérte hogy municiót küld Romániának.

Meggyógyult a király.

Bécs, nov. 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Öfelsége ma kihallgatáson fogadta Károly Ferenc József vezérezredes és Hohenzollern Vilmos herceget. Majd negyedórás audienciát adott Burián báró külügyminiszternek. Egy óraker Hohenlohe herceget fogadta kihallgatáson. Déután pedig Montenuovo főudvarmester, Boltras és Paar főhadsegédek jelentek meg a királynál. Ez igazolja a legényesebben, hogy a király — bár a hurutos tünetek még nem múltak el teljesen — állapota örvendetesen javult és a napi programjában a legcsekélyebb változás sem állott be.

Bécs, nov. 13.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A nap folyamán Öfelsége teljesen elvégezte rendes napi teendőit. Arcszíne egészséges, étvágya kitűnő, a közérzése jó, úgy hogy a király meggyógyultnak tekinthető és további bullettinek kiadása felesleges.

Nyomatványokat

leglizlesebb kivitelben és béke-árban készít

az UJVIDÉKI HIRLAP nyomda.

A Királytigris sikere. A filmek igazi hívei különös, művészi szenzáció izalmait élvezték a Királytigris című filmkonstrukció bemutatásában. Az Apolló igazgatósága a Királytigris színrehozatalát a legnagyobb sikerei közé sorozhatja. A film fantasztikus cselekménye rendkívül érdekesítő, forró izalmak levegőjében játszik. Egy detektív-történet irodalmi feldolgozásban. Az elsőrangú mesteri rendezés, a brilliáns fotográfiai, valamint a színeszkek művészi játéka egyformán meglepte a közönséget. A Királytigris mellett, melynek előadását ma és holnap megismétlik, egy kedves vigjáték gazdagítja az Apolló remek műsorát.

Szabad a nyomtatvány forgalom Németországgal. Az ujvidéki postafőnök a következő közérdekű rendelete közli:

1. Németországgal való forgalomban a nyomtatványforgalom külön korlátozásnak alávetve nincsen.

2. Más szövetséges és semleges államokba magánosok nyomtatványokat nem küldhetnek. E tilalom alól kivételt képeznek:

a) a posta útján külföldről megrendelt, valamint a hírlapkiadóhivatalok által közvetlenül a postahivataloknál feladott belföldi hírlapok és folyóiratok;

b) a könyv- és zeneműkereskedők által közvetlenül a felvevő tisztviselő kezeihez adott postaküldeményben foglalt használatlan sajtótermékek,

c) megbízható cégek árjegyzékei, melyeket a hazai kereskedelem és ipar érdekeiben küldenek, feltéve, hogy azok terjedelme egy rendes iv (21,34 cm) nagyságot meg nem halad.

Feladó ezeket a nyomtatványokat a felvevő tisztviselő kezeihez kell, hogy feladja. Tömeges küldemények azonban, melyek a cenzurázást megnehezítik, a továbbításból ki vannak zárva.

d) hadikölcsönrel kapcsolatos nyomtatványok, feltéve, hogy azok bankoktól vagy egyéb penzintézetektől erednek és azokat a feladó penzintézeteknek a postahivatal előtt személyesen ismert alkalmazottal közvetlenül a felvevő tisztviselő kezeihez adják postára.

A külföldre menő összes hírlapok és nyomtatványküldemények (tehát a Németországba szőlők is) a külföldi levelezéseket ellenőrző katonai cenzurabizottsághoz terelendők és csak az általuk történt cenzurázás után továbbíthatók külföldre.

Cyűjtéseink. Munkácsi Jóó Endre adótárnok újabb adományképen 10 koronát küldött el nekünk az erdélyi menekültek részére. Az összeget El. VII. 0044. sz. a. rendeltetési helyére juttattuk.

SZÍNHÁZ.

Grün Lili. Ma van nálunk a bemutatója, Töldes Imre nagy sikert aratott legújabb vigjátékának, a *Grün Lili*-nek, *Kényes Margittal* a főszerepben, akinek ez lesz nálunk az első nagy szerepe. A többi szerepeket Nádassyné, Zöldi Elza, Zöldi Vilma stb. játsszák.

Nagy mama Nádassynéval. Igen szép este lesz szerdán a színházban. Csiky Gergely örökbeeső szindarabja, a *Nagy mama*, mint operett kerül színre. A zenét Mäder Raul írta hozott. Főlöszleges ezt a szép darabot dicsegtünk, de úgy értesülünk, hogy a *Nagy mama* Nádassynéknál mint előadás. A címszerepben *Nádassyné* páratlan alakítást produkál és a többi szerepek is mind olyan kezekben vannak, ami biztosítja a kiváló darab méltó előadását.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelíges levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Viktoria kocsit tetővel és egy jókarban levő landauer jutányosan eladó. Jung József Temeirni utca 7.

Szent István-u. 8/a. számú ház eladó. Bővebbet Petőfi-utca 92. sz. alatt, a háztulajdonosnál.

WFRTHEIM KASSA, Singer varrógép, nikkelezett kályha, nappali kassa, másológép, 2 ilylámpa, 2 gázlámpa, 1 ágy, éjjeliszekrény, 2 szekrény, 1 ebédlő diván, 1 gyermekágy-matrac, 1 télikabát eladó. Bővebbet Zrinyi u. 4.

KIADÓ 1917. febr. 1-től Telesky-utca 15. sz. házban 3 szobás utcai lakás minden mellékkeliséggel, Bővebbet Funták kalapüzletben Kossuth-Lajos-utca 10. alatt.

Egy 24 éves nős hadmentes (gör. kel) több nyelvet bíró kereskedő segéd kalap és cipő szakmában November hó 15. évi havi K 250. fizetéssel ajánkozik Bogdánovics Lysbo Nagykikinda Mokri-utca 466.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Üzlet-átvétel

Van szerencsénk értesíteni a m. t. közönséget, hogy boldogult atyám, **Funták Jakab** kalapos üzletét és műhelyét átvettem és a régi szolid alapon vezetem tovább.

Funták Gyula

Ujvidék, Kossuth Lajos utca 10.

Med. univ. Dr. STEJIC J.

rendel november 15-től kezdve a róm. kath. hitközség épületben Kossuth Lajos utca 30. szám I. emelet balra 2. ajtó, d. e. 10-12-ig és délután 3-4-ig mint belgyógyász és gyermekorvos.

EXHUMÁLÁS

és elszállításra vonatkozó engedély valamint a mérsékelt fuvar-engedmény kieszközlésre és keresztülvitelre megbízásokat elvállal jutányos árban

HUNWALD ZSIGMOND

Hullaszállítási vállalata. II. Rákóczi Ferenc-ut 61. szám.

Telefon Interurbán 185. sz.

Órásműhely

Sztojánovits Mita arany- és ezüstműves a Szűcs-u. 15. sz. a ékszert és szemüvegjavító műhelyt nyitok.

Özv. Pillischer Illésné

Élelmiszer- és csemege üzlete

Rákóczi Ferenc-utca 17. sz. a. megnyitott. **Olcsó árak** jó kiszolgálás.

APOLLO

NOV. 13., 14. ÉS 15.-ÉN
Hétfő, Kedd és Szerda.

Királytigris

az idei IV. amerikai szenzáció bűnügyi rejtély 4 felv.

Kétszer megyilkolva, mégsem meghalva
amerikai bohózat 2 felvonásban.

Igen izléses kivitelű Manicur-fésű és parfüm kazetták

karácsonyi ajándéknak olcsón kaphatók

LUKÁCS ZSIGMOND

■ illatszertárban ■

Kossuth Lajos utca 21. sz.